

บทที่ 1

บทนำ

การค้นคว้าแบบอิสระในหัวข้อเว็บสังคมสำหรับการจัดการความรู้ โดยมีหลักการ ทฤษฎี เหตุผล และ/หรือสมมติฐาน วัตถุประสงค์ของการค้นคว้า ประโยชน์ที่ได้รับจากการค้นคว้า ขอบเขตวิธีการค้นคว้า และสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 หลักการ ทฤษฎี เหตุผล และ/หรือสมมติฐาน

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เป็นการจัดการเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ ด้วยความพยายามที่จะใช้ความรู้ที่มีอยู่และประสบการณ์ของบุคคลในองค์กรอย่างเป็นระบบที่จะ ทำให้สามารถพัฒนานวัตกรรมที่ทำให้มีความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง การจัดการความรู้จึงเป็น การขยายแนวคิดและแนวปฏิบัติที่ภาคธุรกิจและภาคการศึกษาควรจะไปใช้พัฒนาองค์กร และ บุคลากรซึ่งจะทำให้คุณภาพการดำเนินงานโดยรวมขององค์กรเพิ่มขึ้น กระบวนการและเครื่องมือ เปรียบเสมือนแกนหลักของการจัดการความรู้ ประกอบไปด้วยกระบวนการและเครื่องมือต่างๆ ที่ จะช่วยให้เกิดพฤติกรรมของการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กร ช่วยให้กระบวนการความรู้ สามารถเกิดขึ้นได้รวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น

ปัจจุบันสังเกตได้ว่าคอมพิวเตอร์และเครือข่ายกำลังจะเริ่มต้นเป็นไปในรูปแบบของ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking) โดยได้นำเสนอความเป็นส่วนตัวด้วยตัวเอง ซึ่ง การนำเสนอข้อมูลส่วนตัวมีผู้พัฒนาเว็บไซต์ในลักษณะนี้ขึ้นมามากมาย เว็บเชิงสังคมต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้น เป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยี และเว็บรูปแบบใหม่ๆ นั่นคือ เว็บ 2.0 (Web 2.0) ทำให้ เราได้แสดงออกถึงตัวตนในรูปแบบชุมชนเสมือน (Virtual Communities) ปัจจุบันปี พ.ศ. 2554 อาจจะเรียกได้ว่ายุคกลางหรือยุคปลายๆ ของ เว็บ 2.0 กันแล้ว จึงทำให้มีเว็บไซต์ในลักษณะเอสเอน เอส (SNS : Social Networking Service) ออกมามาก เช่น ไฮไฟว์ (Hi5) มายสเปซ (MySpace) เฟซบุ๊ก (Facebook) บีโบ้ (Bebo) และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งทั้งหมดจะมีส่วนที่คล้ายกันคือการเพิ่ม เพื่อน ตามหลักการ เอฟโอเอฟ (FOAF : Friend-Of-A-Friend) ซึ่งเหมือนกันไปหมด แต่เว็บสังคม เหล่านี้ก็ได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลก และคนทุกวัยได้ให้ความสนใจที่จะศึกษาอยากลองเล่น หรือมีเป็นของตัวเอง จะเห็นได้ว่าการใช้เว็บสังคมของผู้คนส่วนใหญ่จึงเป็นไปเพื่อเป็นการพบปะ

ทำความเข้าใจเพื่อนใหม่ และแลกเปลี่ยนข่าวสาร จึงทำให้มองได้ว่ามีลักษณะคล้ายชุมชนแห่งการปฏิบัติของการจัดการความรู้

ผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิดในการพัฒนาเว็บสังคมที่มีบทบาทเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้ โดยมีการประยุกต์ใช้กระบวนการที่ที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเว็บสังคมขึ้นมา

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเว็บสังคมที่มีบทบาทเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับแนวทางการจัดการความรู้

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์

จากการทำการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้ คือ

- 1) ได้ต้นแบบเว็บสังคมที่เหมาะสมกับการจัดการความรู้
- 2) ได้กระบวนการที่ที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเว็บสังคม
- 3) ได้เครื่องมือพัฒนาเว็บสังคมที่มีความสามารถในการจัดการจัดการความรู้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาและพัฒนา จึงกำหนดขอบเขตของการค้นคว้าดังนี้

- 1) ศึกษาเครื่องมือการจัดการความรู้
- 2) ศึกษากระบวนการในการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์เว็บ
- 3) พัฒนาเว็บสังคมเพื่อการจัดการความรู้ ของชุมชน “ครูมืออาชีพ” โดยที่สามารถให้การบริการภายในสังคมออนไลน์ เช่น

- บริการสมัครสมาชิกได้ และสามารถสร้างกลุ่มของสมาชิกได้
- สร้างบล็อก (Blog) ได้

- นำเสนอข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้

- มีวิดเจ็ต (Widgets) ไว้ให้บริการเช่น ปฏิทินกิจกรรม ปฏิทินนัดหมาย

- บริการการอัปโหลดและดาวน์โหลด (Upload and Download) ข้อมูลได้

- บริการโหวต และจัดเรตติ้ง สามารถโหวตและจัดเรตติ้งของบล็อกและข้อมูลที่

ดาวน์โหลดบ่อยที่สุดและบล็อกยอดนิยมที่ผู้ใช้เข้าไปชมโดยเรียงตามลำดับ

1.5 วิธีการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาสำเร็จตามแผนที่กำหนด จึงออกแบบวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษาเนื้อหา หลักการเว็บสังคม
- 2) ศึกษาเทคนิคที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเว็บสังคม
- 3) ศึกษาตัวอย่างของเว็บสังคม
- 4) ศึกษากระบวนการพัฒนาเว็บ โปรแกรมประยุกต์
- 5) พัฒนาเว็บสังคมเพื่อการจัดการความรู้ โดยใช้ภาษาพีเอชพี
- 6) ทดสอบ แก้ไข เว็บสังคม
- 7) ประเมินผลการจัดทำเว็บสังคมประเมินระบบงานโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ
- 8) จัดทำเอกสารและสรุปผลการศึกษา

1.6 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1.6.1 สถานที่

สำหรับสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษารั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3) โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

1.6.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

- ก) เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ภายใต้ระบบปฏิบัติการวินโดวส์
- ข) ซอฟต์แวร์ ที่ใช้ในการทำการค้นคว้าแบบอิสระนี้ ประกอบด้วย
 - 1) ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์วินโดวส์ เอ็กซ์พี (Microsoft Windows XP)
 - 2) ไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ (Microsoft Office) สำหรับจัดทำเอกสารต่างๆ
 - 3) โปรแกรมแอ็บเซิร์ฟ2.5.9 (Appserv) ซึ่งประกอบไปด้วย
 - โปรแกรมสำหรับเครื่องบริการเว็บอาร์พาเซ่ (Apache Web Server 2.2.4)
 - โปรแกรมประมวลผลฝั่งเครื่องบริการ (PHP Script Language 5.2.3)
 - ระบบจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL Database 5.0.45)
 - โปรแกรมช่วยสร้างฐานข้อมูล (PhpMyAdmin Database Manager 2.10.2)

ในบทนำนี้ทำให้ทราบถึงความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของงาน ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา โดยที่การค้นคว้าแบบอิสระนี้จะนำเสนอเว็บสังคมที่ใช้สำหรับการจัดการความรู้ เพราะการจัดการความรู้ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจ สถานศึกษา หรือแม้แต่หน่วยงานของภาครัฐ ต่างก็ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้โดยรายละเอียดจะกล่าวในบทต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved